

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

İtiraz başvurusunun gerekçe bölümü şöyledir :

"... Bilindiği gibi 3167 sayılı çek hamillerinin korunması hakkındaki yasanın 16/1. maddesine göre keşide edilen çekin muhatap bankaya ibrazında karşılığı çıkmadığından, muhatap bankanın keşideciye 3167 sayılı Yasanın 7. maddesine göre bir ihtar mektubu gönderip yasal süre içinde düzeltme hakkını kullanmasını istemektedir. Keşideci bu isteği yerine getirmedğinde çek hamilinin ceza hukuku yönünden şikayet hakkı doğmaktadır. Diğer kambiyo senetleri yönünden hukukun ön gördüğü takip şekli çekler içinde söz konusu olduğu halde sadece bir dönemin piyasa ekonomisine dönülmesi nedeniyle ortaya çıkan ekonomik ödeme vasıtasına tercih hakkı tanımak suretiyle ceza hukuku ve müeyyide baskısıyla gerçekte yasal olup olmadığı tartışmalı bir şekilde cebri icra yolunu açmış bulunmaktadır. Bunun sonucunda aynı borçlu çek keşide ettiğinde üzerindeki baskı ve zorlama artmakta, diğer kıymetli evrakı tanzim ettiğinde ise umumi hükümlere göre mali yönden takibe uğramaktadır.

Aynı dönemde sık sık ileriye sürülen prensiplerden biri ekonomik suça ekonomik müeyyide uygulanması yolunda olduğu halde nedense bu prensibin dışında kalacak şekilde çek kanununda ekonomik suça şahsi ve bedensel özgürlüğü kısıtlayıcı ceza getirilerek gerçekten de özel bir imtiyaz hakkı verilmiştir.

TC. Anayasasının 10. maddesi kanun önünde eşitlik esasını getirerek hiçbir şekilde kimseye imtiyaz tanınmayacağını ifade etmektedir. Yukarıda arzedilen 3167 sayılı Yasanın 16. maddesiyle getirilen müeyyide, uygulamadaki şekil ve sonuçlarla birlikte değerlendirildiğinde Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik esasına aykırı bir hüküm olarak karşımıza çıkmaktadır.

Arzedilen sebeplerle bu yasa maddesinin iptali gerekmektedir.

Bunun dışında Anayasanın 65. maddesi Devletin ekonomik istikrarın korunmasını gözetme görevinin bulunduğunu 167. maddesi ise devlete piyasa denetimi yetkisinin verildiğini göstermektedir. 3167 sayılı Yasaya güvenilerek alınan çeklerin sayısı milyonları aşmaktadır. Pek azı dışında hepside karşılıksız çıkmakta ve tahsili için yıllarca çaba sarf edilmektedir. Yetersiz ve nedense düzeltilmesi bir türlü mümkün olmayan yasayla ekonomik istikrarın sağlanmadığı kötü kişilerin yasadan ve uygulanmasından yararlandıkları bir gerçek olup dolaylı olarak Anayasa'nın 65 ve 167 nci maddelerini de etkiler şekilde ortaya çıkan ekonomik huzursuzluğun TC. Anayasasının 5. maddesine de aykırılık teşkil ettiği ve ekonomik huzurun sağlanmadığı keyfiyeti de bedihidir.

Sonuç Olarak:

3167 sayılı Yasanın aksaklıklarının giderilmemesi nedeniyle ortaya çıkan ekonomik huzursuzluğun yasanın pasif etkisi olarak Anayasanın 5. maddesine aykırılık teşkil ettiği kanaatinde olmakla beraber bunun dışında yasanın aktif olarak uygulanması suretiyle müeyyide baskısıyla cebri icra durumunu yaratmak suretiyle Anayasanın 10 ncu maddesindeki eşitlik prensibine aykırı bir durum yarattığı ve bu imtiyazla hiçbir hukuk sisteminde görülmeyen değişik bir alacak tahsili cihetine gidildiği bütün ceza mahkemelerince bulunan bir keyfiyet olarak nahoş bir etki yarattığından 3167 sayılı Yasanın 16 ncı maddesiyle getirilen müeyyide sonucu bu durum ortaya çıktığından diğer sakıncalı yanlarını bir tarafa bıraksak dahi sadece bu

Esas Sayısı : 1995/18

Karar Sayısı : 1995/50

nedenle anılan yasa maddesini Anayasa'nın 10 ncü maddesine muhalefet teşkil ettiği kanaatine varıldığından durumun Yüksek Anayasa Mahkemesince incelenmek üzere usulî işlemlerin durdurulmasına""